

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET ŠUNDOV PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 13876/03)

PRESUDA

STRASBOURG

13. travnja 2006.

Ova će presuda postati konačnom pod okolnostima utvrđenim u članku 44. stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Šundov protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

- g. C.L. ROZAKIS, *predsjednik*,
- g. L. LOUCAIDES,
- g. F. TULKENS,
- g. P. LORENZEN
- gđa N. VAJIĆ,
- g. D. SPIELMANN,
- g. S.E. JEBENS, *suci*,
- i g. S. NIELSEN, *tajnik Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 23. ožujka 2006. godine donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 13876/03) protiv Republike Hrvatske kojeg je 7. travnja 2003. godine hrvatski državljanin, g. Zvonko Šundov ("podnositelj zahtjeva") podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Konvencija") .
2. Hrvatsku Vladu ("Vlada") zastupala je njena zastupnica gđa Š. Stažnik.
3. Dana 19. listopada 2004. godine Sud je odlučio Vladu obavijestiti o zahtjevu. Primjenjujući članak 29. stavak 3. Konvencije odlučio je istovremeno odlučiti o osnovanosti i dopuštenosti zahtjeva.

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Podnositelj zahtjeva je rođen 1952. godine i živi u Križevcima.
5. Dana 15. studenog 1991. godine podnositelj zahtjeva je dobio otkaz. Iako je Općinski sud u Zagrebu nakon toga 10. listopada 1994. godine ukinuo tu odluku, podnositelj zahtjeva ipak nikada nije vraćen na posao.
6. Dana 18. prosinca 1995. godine podnositelj zahtjeva je pokrenuo građanski postupak protiv poslodavca, tražeći naknadu svoje plaće.
7. Dana 4. lipnja 1997. godine sud je pribavio mišljenje vještaka računovodstvene struke. Na ročištu održanom 22. rujna 1997. godine podnositelj zahtjeva je prigovorio nalazu vještaka, a sud je od vještaka zatražio dodatno očitovanje.
8. Dana 16. travnja 1998. godine sud je održao raspravu na kojoj je podnositelj zahtjeva prigovorio nalazu vještaka i zatražio dodatno pisano očitovanje od vještaka. Dana 15. lipnja 1998. godine podnositelj zahtjeva je zatražio drugo vještačenje. Dana 9. veljače sud je pribavio drugo mišljenje od različitoga vještaka.
9. Dana 2. ožujka 1999. godine podnositelj zahtjeva zatražio je novo mišljenje vještaka. Novo je mišljenje pribavljeno 17. siječnja 2000. godine. Podnositelj zahtjeva prigovorio je i tom mišljenju.
10. U svojim požurnicama od 20. listopada 2000. i 8. veljače 2001. podnositelj zahtjeva je zahtijevao da sud zakaže raspravu.
11. Sud je pribavio dodatno mišljenje vještaka 10. ožujka 2001. godine i saslušao vještaka 19. ožujka 2001. godine. Podnositelj zahtjeva je ponovno prigovorio tom mišljenju.

- Dana 18. rujna 2001. godine zatražio je izuzeće imenovanoga vještaka i pribavljanje novoga mišljenja. Zatražio je i izuzeće raspravnoga suca. Dana 21. rujna 2001. godine sud je predmet rasporedio u rad drugome sudu i imenovao novoga vještaka.
12. Dana 4. listopada 2001. godine sud je naložio podnositelju zahtjeva da točno odredi tužbeni zahtjev. Na raspravi 20. studenog 2001. godine vještak je odgovorio na prigovore podnositelja zahtjeva te je poslodavcu naloženo da dostavi dodatne dokumente.
 13. Dana 16. siječnja 2002. godine podnositelj zahtjeva je požurio sud da nastavi s postupkom, budući da poslodavac nije dostavio tražene dokumente.
 14. Dana 15. veljače 2002. godine sud je odlučio saslušati vještaka financijske struke.
 15. Dana 18. kolovoza 2002. godine podnositelj zahtjeva je podnio ustavnu tužbu na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu, prigovarajući duljini postupka.
 16. Dana 12. veljače 2003. godine Ustavni sud Republike Hrvatske odbio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva. Utvrdio je da je općinski sud postupao s dužnom revnošću. Također je zaključio da je podnositelj zahtjeva doprinio duljini postupka tražeći sedam puta dodatno mišljenje vještaka. U takvim okolnostima, Ustavni sud je utvrdio da postupak nije trajao nerazumno dugo.
 17. Nakon toga je 31. siječnja 2003. godine zaključena glavna rasprava. Dana 7. svibnja 2003. godine sud je donio presudu kojom je odbijen zahtjev podnositelja zahtjeva. Postupajući po žalbi Županijski sud u Zagrebu potvrdio je 11. svibnja 2004. godine presudu prvostupanjskoga suda.
 18. Podnositelj zahtjeva je podnio reviziju i postupak je trenutačno u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE

19. Podnositelj zahtjeva je prigovorio da duljina postupka nije bila u skladu sa zahtjevom „razumnoga roka“, predviđenim u članku 6. stavku 1. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi...svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj.“
20. Sud primijetuje da je postupak započeo 18. prosinca 1995. godine kad je podnositelj zahtjeva podnio svoju građansku tužbu, i da je još uvijek u tijeku. Do toga datuma taj je postupak dakle trajao više od deset godina.
21. Razdoblje koje treba uzeti u obzir započelo je 6. studenog 1997. godine, nakon što je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku i još nije završilo. Tako je trajalo oko osam godina i tri mjeseca na tri razine nadležnosti.
22. Međutim, kad se ocjenjuje razumnost vremena koje je proteklo nakon toga datuma, treba voditi računa o stanju postupka 5. studenog 1997. godine (vidi, između ostalih izvora, presudu *Styranowski v. Poland* od 30. listopada 1998., *Reports of Judgments and Decisions* 1998-VIII, str. 3376, stavak 46.).

A. Dopuštenost

23. Vlada je pozvala Sud da odbije zahtjev zato što je podnositelj zahtjeva propustio iscrpiti domaća pravna sredstva kako to traži članak 35. stavak 1. Konvencije.
24. Vlada je tvrdila da podnositelj zahtjeva nije podnio još jednu ustavnu tužbu Ustavnom sudu. Primijetili su da je on prije bio podnio takvu ustavnu tužbu, i da ju je Ustavni sud 12. veljače 2003. godine odbacio. S obzirom da je postupak još u tijeku, podnošenje druge ustavne tužbe imalo bi razumne izgleda za uspjeh, budući bi to omogućilo da Ustavni sud preispita ukupnu duljinu postupka uzimajući u obzir njegovo trajanje nakon svoje prethodne odluke.
25. Podnositelj zahtjeva osporio je tu tvrdnju. Tvrdio je da nije bilo opravdano od njega tražiti da podnese još jednu ustavnu tužbu kad mu je prethodna ustavna tužba bila odbijena.
26. Sud primijećuje da su tvrdnje koje je navela Vlada bile odbačene u ranijim predmetima (vidi predmet *Antonić-Tomasović v. Croatia*, br. 5208/03, stavak 34., 10. studeni 2005.) i ne vidi nikakvog razloga da u ovome predmetu dođe do drugačijega zaključka. Slijedi da prigovor Vlade treba odbiti.
27. Sud nadalje primijećuje da ovaj prigovor nije očigledno neosnovan u smislu članka 35., stavka 3. Konvencije. Isto tako primijećuje da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga treba biti proglašen dopuštenim.

B. Osnovanost

28. Sud ponavlja da se razumnost duljine postupka mora ocijeniti u svjetlu okolnosti predmeta i pozivom na kriterije utvrđene njegovom sudskom praksom, posebice: složenost predmeta, ponašanje podnositelja zahtjeva i mjerodavnih vlasti kao i važnost onoga što se za podnositelja zahtjeva dovodi u pitanje u sporu (vidi, između mnogo drugih izvora prava, predmet *Frydlender v. France* [GC], br. 30979/96, stavak 43., ECHR 2000-VII). Sud ponavlja da je posebna revnost nužna u radnim sporovima (vidi presudu u predmetu *Ruotolo v. Italy* od 27. veljače 1992., Serija A br. 230-D, str. 39, stavak 17.).
29. Vlada je tvrdila da postupak nije bio složen. Sud ne vidi nikakav razlog smatrati drugačije.
30. Vlada je nadalje tvrdila da je podnositelj sam značajno pridonio duljini postupka, tražeći dodatna vještačenja čak sedam puta tijekom prvostupanjskoga postupka. Sud prihvaća da je podnositelj zahtjeva doprinio produljenju postupka no s druge strane primijećuje da domaći sud nije morao odrediti dodatno vještačenje svaki puta kad ga je podnositelj zahtjeva zatražio; sam sud ima ovlast odlučiti kako voditi postupak, i, osobito, koje dokaze izvesti. Sud stoga smatra da je razdoblje između 22. rujna 1997. (kad je podnositelj zahtjeva prvi puta prigovorio nalazu vještaka) i 20. studenog 2001. (nakon kojega datuma podnositelj zahtjeva nije podnio nikakve daljnje prigovore na mišljenja vještaka) razdoblje podijeljene odgovornosti za duljinu postupka. Nadalje, Sud primijećuje određena razdoblja neaktivnosti koja se mogu pripisati domaćim vlastima. Posebice, između 20. studenog 2001. i donošenja presude 7. svibnja 2003., prvostupanjski sud je održao samo jedno ročište 31. siječnja 2003. godine.
31. Sud je često utvrdio postojanje povreda članka 6. stavka 1. Konvencije u predmetima u kojima se postavljaju pitanja slična onima u ovome predmetu (vidi naprijed citirani predmet *Frydlender*). Ispitavši sav materijal koji mu je dostavljen, Sud smatra da Vlada nije navela niti jednu činjenicu ili argument koji bi ga mogao uvjeriti da dođe do drugačijega zaključka u ovome predmetu. S obzirom na činjenicu da je postupak trajao

preko osam godina pred tri stupnja, Sud smatra da je u ovome predmetu duljina postupka bila prekomjerna i da nije zadovoljila zahtjev „razumnoga roka“. Stoga je došlo do povrede članka 6., stavka 1.

II. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

32. Članak 41. Konvencije predviđa:

"Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci."

A. Šteta

33. Podnositelj zahtjeva potražuje 20.000 EUR (dvadeset tisuća eura) na ime naknade materijalne i nematerijalne štete.
34. Vlada je osporila taj zahtjev.
35. Sud ne nalazi nikakvu uzročnu vezu između utvrđene povrede i navodne materijalne štete; stoga odbija taj zahtjev. S druge strane, podnositelju zahtjeva dosuđuje 1.800 EUR na ime nematerijalne štete, uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati na taj iznos.

B. Troškovi i izdaci

36. Podnositelji zahtjeva ne potražuje nikakve troškove niti izdatke nastale pred Sudom. Stoga se ništa ne dosuđuje s toga naslova.

C. Zatezna kamata

37. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *proglašava* zahtjev dopuštenim;
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije;
3. *presuđuje*

(a) da tužena država podnositelju zahtjeva treba, u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane konačnom u skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije, isplatiti slijedeći iznos koji treba pretvoriti u hrvatske kune prema tečaju važećem na dan namirenja

- (i) 1800 EUR (tisuću osamsto eura) na ime nematerijalne štete; i
- (ii) svaki porez koji bi mogao biti zaračunat na taj iznos;

(b) da se od proteka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na naprijed navedeni iznos plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećana za tri postotna boda;

4. *odbija* ostatak zahtjeva podnositelja zahtjeva za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 13. travnja 2006. godine u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren NIELSEN
tajnik Odjela

Christos ROZAKIS
Predsjednik